

LA MERDA

Nøgne sandheder på Husets Teater

Husets Teater præsenterer danmarkspremieren på LORT, en nyskrevet monolog om de berømte 15 sekunders berømmelse af den italienske dramatiker, Cristian Ceresoli.

"Kun hvis jeg spiser dem, mine lår, flænser dem i stykker med tænderne, æder dem bid for bid og skider dem ud af røven bagefter, så vil de lade mig være i fred, mine lår, og så bliver jeg fri, fri til at være den kvinde jeg er og give tusind autografer og blive beundret..."

Stortalentet Danica Curcic står alene på scenen, når Husets Teater præsenterer en unik dansk version af den opsigtsvækkende italienske monologsucces, *La Merda*.

Hun er ung. Hun er vred. Hun er nøgen.

Og ordene vælter som en syndflod ud af munden på hende. Rasende afslører hun sine

Med: **Danica Curcic**

Tekst: **Cristian Ceresoli**

Instruktion: **Simon K. Boberg**

Oversættelse: **Rie Boberg** og **Simon K. Boberg**

Spilleperiode: 17. januar - 7. februar 2015. Ma-fr. kl. 20.00, lø kl. 17.00

Billetpriser: KUN 40 kr. v/ min. 6 unge under 25 år. Normalpris: 130 kr. eller 60 kr. for unge.

Billetbestilling: Kontakt Husets Teaters billetkontor på anette@husetsteater.dk eller tlf.

33 25 13 76 (man-fre kl.14-18).

Yderligere information: Kontakt venligst teatersekretær Pernille Kragh, pernille@husetsteater.dk eller 33 25 13 76.

inderste hemmeligheder fra et liv med fornedrelse, desperation og spiseforstyrrelser, mens hun stædigt kæmper for at slå igennem som berømt i et samfund, hvor tynde lår har større værdi end personlighed og frihed. Men hvad skal der til for at blive kendt, og hvor langt vil hun gå i jagten på de forløsende 15 sekunders berømmelse?

LORT er en co-produktion med Teater Nordkraft, hvor forestillingen spiller 11.-28. marts 2015.

LORT præsenteres efter aftale med Frida Kahlo Productions og Richard Jordan Productions. LA MERDA af CRISTIAN CERESOLI med skuespiller SILVIA GALLERANO blev oprindeligt produceret af Frida Kahlo Productions, Richard Jordan Productions og Produzioni Fuorivia i samarbejde med Summerhall. Produktionen har siden turneret over hele Italien og Europa og har bl.a. spillet på Soho Theatre (London) og Maxim Gorki Theater (Berlin). Den originale prisbelønnede produktion er fortsat på turné internationalt

Undervisningsmaterialet

Af cand. mag. i Teater- og Performancestudier, Pernille Kragh.

Formålet med dette undervisningsmateriale er at give inspiration til, hvordan LORT kan anvendes af undervisere på studieforberevende uddannelser, som ønsker at kombinere undervisningen med en teateroplevelse.

Undervisningsmaterialet er inddelt i tre kapitler, som hver tilbyder en tematisk vinkel på forestillingerne og som følges op af forslag til arbejdsopgaver, spørgsmål til diskussion i plenum og supplerende litteratur:

1. Et dramatisk stykke LORT (især velegnet til dansk, italiensk og drama)
2. Berømmelse, magt og medier i Italien (især velegnet til mediefag, samfundsfag og italiensk)
3. Kvinde på billedet - billedet af kvinden. (Italiensk, samfundsfag)

Alle afsnit underbygges med uddrag af manuskriptet. Efter forespørgsel kan man få tilsendt uddrag af det originale italienske manuskript, eller længere uddrag end dem der er trykt her. Der er desuden mulighed for at arrangere en åben prøve, en introduktion, en artist talk eller lignende efter aftale med Huset Teater. For yderligere information kontakt venligst Pernille Kragh på pernille@husetsteater.dk / 33 25 13 76.

Kapitel 1 – et dramatisk stykke LORT

Lorte-tekst...

Siden verdenspremieren på Edingburgh Fringe Festival i 2012 har LORT, under originaltitlen *La Merda*, gået sin sejrsgang over hele Europa. Monologen har været sat op i bl.a. England, Skotland og Tyskland, og produktionsselskabet bag forestillingen forbereder lige nu en verdensturné med stop i bl.a. Australien, Spanien og Brasilien i 2015. Ud over dansk er teksten oversat til engelsk, brasiliansk, portugisisk og tjekkisk med franske, tyske og spanske oversættelser på vej. Dramatikeren Cristian Ceresoli er for *La Merda* blevet belønnet med seks større internationale priser, heriblandt Fringe First Award 2012 for Writing Excellence, ligesom teateranmelderne i både The Guardian, The Times og danske Politiken har givet fantastiske anmeldelser.

Noget ved denne tekst har fanget omverdenens øjne og begejstret folk på tværs af landegrænser. Dette kapitel sætter fokus på LORT som tekst og iscenesættelse. Da der vil være noget forberedelse, vil det være en fordel at læse første del af kapitlet, inden man ser forestillingen og anden halvdel efterfølgende. Alle tekstuddrag som anvendes her, kan fås på italiensk i elektronisk form (se hvordan på introduktionssiden), hvis man ønsker at analysere og diskutere på italiensk.

Dramatikeren selv beskriver LORT som en tragedie i tre satser: *Lårene*, *Pikken* og *Berømmelsen* samt en kontra-sats: *Italien*. Termer som alle er hentet i musikkens verden – som var teksten et musikalsk partitur. Begrebet ledemotiv er et andet udtryk, som litteraturen har lånt fra musikken, og som også finder anvendelse, når man analyser et stykke som LORT. Ledemotiver i litteraturen henviser til et tilbagevendende tema eller symbol i teksten. Og dem er der mange af i LORT. Læs nedenstående uddrag af manuskriptet:

ledemotiv subst. -et, -er, -erne

1. et særligt træk ved en person el. hændelse som gentages ofte igennem et litterært værk, el. en kort, tilbagevendende melodistump som i dramatisk musik karakteriserer en person, situation el. stemning. **lede+ mo/t/iv* efter tysk *Leitmotiv*

Politikens Nudansk Ordbog. Politikens Forlag 2001.

Ledemotiv (af tysk Leitmotiv), en betegnelse, der er udgået fra musikkens verden, især fra R. Wagners brug af ordet. I litteraturen bruges betegnelsen om et tilbagevendende tema, symbol eller en frase i et værk.

Gads Litteratur Leksikon. Gads Forlag 1999.

(...) selv om jeg er lille og helt alene, så kan jeg klare det, min far sagde altid til mig at de helte, som slog den østrig-ungarnske hær og skabte vores land alle sammen var nogle *underernærede gnomer* på

Et godt eksempel på et ledemotiv er den røde skjorte som går igen i de tre ovenstående tekstuddrag. Og den røde skjorte optræder hver gang i forbindelse med en eller anden form for

en-tres, og de røde skjorter de gik med ville i dag kunne passe et barn, så små var de, og jeg er også lille, og man må knokle og ofre sig her i livet for at blive meget høj så man kan se ned på alle de *feje plebejere og slyngler og luderkarle*, som ligger på knæ for alle *tyranterne* og bliver ligeså pukkelryggede som den *uligevægtige og formørkede race* som ifølge min far gjorde vores race *mere feminin, kortbenet og krumbøjet* og gjorde os *forkrøblede og servile*, mens det frie menneske, derimod, kigger op mod himlen (...)

(...) damen snakkede bare videre og hun fortalte mig, at efter 10 års sparsommelighed var det lykkedes hende at købe alle maskinerne, at takket være sparsommelighed og knoklen og afbetalinger, så havde hun efter 10 år kunnet få denne smukke klinik med momsnummer og det hele uden nogensinde at skulle spørge nogen om noget, for hun havde aldrig i livet fået noget af nogen og efter mange år som ansat var hun nu blevet selvstændig, og der var ikke nogen chef som man skulle sige ja eller nej til eller sige hvornår man gik på lokum eller på ferie eller krævede man skulle bidrage, *hun bestemte selv*, og mens jeg lå der med mine låre fulde af elektroder, spiddet ind i kødet på mig, lyttede jeg og forestillede mig denne smukke kvinde som ved morgengry, med sine 60 år, stod der i sin flænsede røde skjorte, så man kunne se hendes ene, nøgne bryst, mens hun fuld af styrke og mod kæmpede for sin frihed og sin værdighed som arbejder, mens hun marcherede mod en ny fremtid skabt af en ny slags kvinde, som *selv* bestemte over sin karriere og sit liv og sin fremtid (...)

(...) Og jeg har altid syntes at det var mærkeligt, for min far, når han for eksempel så film i fjernsynet, så græd han og når han så tv-avis blev han også berørt, men han må alligevel have været meget modig, når han kunne træde over den gule streg og kaste sig ud og der var ingen der sagde, *kast dig, far, kast dig ud*, men han kastede sig ud, helt alene, og da han lå i kisten så jeg, at det var en meget lille kiste og at han også var en af de små i verden, ligesom de underernærede gnomer han altid talte om, og jeg tænkte at min mor ikke skulle have givet ham den blå jakke på, for jeg er sikker på at han hellere ville begraves i en flot rød skjorte (...)

kamp, det være sig for fædrelandet, for skønhedsklinikken eller den tabte kamp i døden. Den røde skjorte er imidlertid et ret åbenlyst ledemotiv. Et ledemotiv kan dog også optræde mere subtilt, som følgende fortsættelse på monologen:

(...) jeg er sikker på at han hellere ville begraves i en flot rød skjorte, og græd, det gjorde jeg ikke, men da jeg kom hjem fra begravelsen begyndte jeg på sådan en en-uges diæt baseret på æbler, hvor jeg hver dag ikke måtte spise andet end æbler, både grønne og røde, men kun æbler, altid æbler, og den første dag

klarer jeg det og den anden dag spiser jeg 7 røde og 9 gule, men den tredje dag bliver jeg sulten og af sult begynder jeg at spise mine negle og da jeg ikke har flere negle, så bider jeg huden rundt om dem af og jeg synes det er ulækkert, men jeg vænner mig til det, og den femte dag holder jeg fast og så begynder jeg endelig at føle mig som en ny kvinde, som om jeg nu, med min nye beslutsomhed, er begyndt et nyt liv, indtil jeg om natten den syvende dag ikke kan sove og får sultkrampe og vender og drejer mig og til sidst står jeg op, og jeg tænker, at måske går det an med et stykke tørt brød. Men så er det som om, at den nye kvinde, som jeg kun er blevet til takket være min egen styrke, mine egne afsavn, at hun går fuldstændig i opløsning bare på grund af et lille stykke tørt brød og af desperation er jeg nødt til at sutte mine fingerspidser, og mens jeg står dér og slikker mine fingerspidser, alene, i mørket, får jeg lyst til at bide det yderste fingerled af med tænderne og lige dér, i det øjeblik, tænker jeg – nej, ved jeg, med sikkerhed, at *løsningen*, den virkelige, *endelige løsning* – stemmen forlader den vokale maske, og stiger i et crescendo, klar til at dræbe for det, for at gennemføre det, for at lykkes er *at spise dem*, spise mine låre og kun på den måde, kun ved at spise dem og flænse dem i stykker, bid for bid, fjerne dem fra mig for altid, skide dem ud af røven når de er spist, så vil de lade mig være i fred, de her to låre, så bliver jeg *fri*, fri til at være den kvinde jeg er og give tusind autografer og blive beundret og mærke hvordan klapsalverne strejfer min røv og så går jeg til fester og går op ad de røde løbere og hver aften er der en der venter på mig i en taxa og så giver jeg interviews og min mor mener ikke jeg har et problem med hovedet (...)

(...) så gik vi i akvariet i stedet for at gå i kirke, ja, han tog mig med i akvariet, min far, og fortalte mig om fiskene og om hvordan delfinen, som jo er *så* sympatisk, at alle gerne vil se den som nyhedsoplæser i fjernsynet, hvordan delfinen er den eneste fisk der voldtager hunnen bare for sin fornøjelses skyld, ikke engang for at formere sig eller noget, og han fortalte mig også, at blæksprutten kan finde på at spise sine egne fangarme, ja, men kun hunblæksprutten, og kun når den er sulten, hunblæksprutten, altså så sulten, at hun ikke kan mere, så tager hun sine fangarme og spiser dem. (...)

Kvinden fortæller om sin slankekur og hvordan hun pludselig føler trang til at bide det yderste af sine fingerled af, hvilket leder hende videre i tanken om at æde sine låre. Denne fortæller af sig selv går igen i billedet med hun-blæksprutten, som æder sine fangarme hvis hun er tilstrækkeligt udsultet.

Noget andet som er værd at bemærke ved uddragene er manglen på punktummer. Ceresoli har skrevet stykket som en lang *stream of consciousness*, et begreb som bruges til at beskrive gengivelsen af en litterær figurs "indre monolog", en bevidsthedsstrøm, hvor ordene strømmer ud uordnet og associativt. Kvinden glider umærkeligt fra at forsøge at fortælle om sit problem med sine store låre, til at fortælle om sin fars død, til en vanvittig æble-diæt og til kampen for at blive berømt. Det giver en stemning af intimitet at få lov at følge hendes tankers færd på denne måde, og det forstærker oplevelsen af, at vi er vidne til noget meget personligt større.

Isenesættelsen af LORT

Når man isenesætter et skuespil, bliver man helt automatisk konfronteret med en masse kunstneriske valg. Det er de valg som gør teksten levende på scenen, og som tilfører teksten et nyt og anderledes udtryk, hvorfor to opsætninger af samme tekst kan være vidt forskellige. Tag ind og se LORT på Huset Teater. Forsøg undervejs at være opmærksomme på ledemotiver, symbolbrug og den generelle komposition af teksten. Hvad lægger man særligt mærke til ved oplevelsen? Når I kommer ud fra teatret, så sæt jer ned i ca. tyve minutter og forsøg at skrive de ting ned, som I har lagt særligt mærke til. Løs derefter følgende arbejdsopgaver:

Forslag til arbejdsopgaver

Diskuter i grupper eller i plenum, på dansk eller italiensk:

- Hvad var det stærkeste ved forestillingen? Hvorfor?
- Lagde I mærke til flere ledemotiver? Hvilke?
- Tænk tilbage på scenografi, lys og lyd. Hvilke valg havde instruktøren truffet? Hvad gav det til forestillingen?
- Tænk over den anvendte skrivestil. Hvad giver det til skuespillet?
- Tænk over isenesættelsen. Hvordan er der arbejdet med teksten?
- Hvilke temaer og holdninger tror I, LORT forsøger at formidle?

Forslag til videre arbejde:

- Skriv selv en sides tekst i *stream of consciousness*. Hvad oplever du, der sker, når du skriver sådan?
- For italiensk studerende kan det også være interessant at se dette lille klip af den originale opsætning af *La Merda* med Silvia Galerano i hovedrollen med engelske tekster til: <https://www.youtube.com/watch?v=wI76cWVWn50> eller dette klip uden tekster: <https://www.youtube.com/watch?v=aL1NKeLqlrU>

Litteratur og kilder:

Politikens Nudansk Ordbog, Forlaget Politiken, 2001.

GADS Litteraturreksikon, GADS Forlag, 1999.

http://www.denstoredanske.dk/Kunst_og_kultur/Litteratur/Litter%C3%A6r_terminologi/stream_of_consciousness

<http://www.cristianceresoli.it/bio/>

<http://oberonbooks.com/the-shit>

Kapitel 2 – Berømmelse, magt og medier i Italien

Celebrity-kultur - et nødvendigt onde?

I LORT møder vi en kvinde, hvis liv udelukkende er en jagt på berømmelse, på at have succes, på at lykkes med noget. Denne optagethed af berømmelse i det moderne samfund i generelt taget og i Italien i særdeleshed, skildres bl.a. i svensk-italienske Erik Gandini's dokumentarfilm, *Videocracy* (2009), om den voksende såkaldte *celebrity-kultur* i Italien og samspillet med den politiske scene og i sidste ende med landets demokrati. Her afbildes en nation af mennesker, som lever og ånder for de 15 minutters berømmelse.

Dette kapitel omhandler et af hovedtemaerne som skitseres i LORT, nemlig sammenhængen mellem medier, magt og berømmelse. For studerende på mediefag, kan det give et interessant indblik i, hvad de sidste 30 års udvikling indenfor mediebildet har haft af indflydelse på samfundet som helhed. For samfundsfag er der nogle spændende diskussioner af sammenhængen mellem medier, magt og demokrati, og for studerende på italiensk er det et indblik i den italienske nation lige nu. Alle uddrag af teksten kan rekvireres elektronisk på italiensk (se kontaktoplysninger på introduktionssiden).

Først et uddrag fra stykket LORT:

(...) Men så er det som om, at den nye kvinde, som jeg kun er blevet til takket være min egen styrke, mine egne afsavn, at hun går fuldstændig i opløsning bare på grund af et lille stykke tørt brød og af desperation er jeg nødt til at sutte mine fingerspidser, og mens jeg står dér og slikker mine fingerspidser, alene, i mørket, får jeg lyst til at bide det yderste fingerled af med tænderne og lige dér, i det øjeblik, tænker jeg – nej, ved jeg, med sikkerhed, at *løsningen*, den virkelige, *endelige løsning* – stemmen forlader den vokale maske, og stiger i et crescendo, klar til at dræbe for det, for at gennemføre det, for at lykkes

er *at spise dem*, spise mine lår og kun på den måde, kun ved at spise dem og flænse dem i stykker, bid for bid, fjerne dem fra mig for altid, skide dem ud af røven når de er spist, så vil de lade mig være i fred, de her to lår, så bliver jeg *fri*, fri til at være den kvinde jeg er og give tusind autografer og blive beundret og mærke hvordan klapsalverne strejfer min røv og så går jeg til fester og går op ad de røde løbere og hver aften er der en der venter på mig i en taxa og så giver jeg interviews og min mor mener ikke jeg har et problem med hovedet, men når hun går i supermarkedet giver de hende komplimenter for hendes datter og jeg bliver høj og der er ingen problemer, men kun betydningsfulde personer, som tager mig væk på ferie og som kysser mig i nakken og som sætter mig op på knæet lige som min far gjorde og hvis det skulle ske at jeg en eftermiddag sidder i kø på motorvejen og de der kører i de andre biler genkender mig så banker de på ruderne og råber, se engang, er du ikke hende dér fra, altså, hende fra den der,

hende der ja, hende der, ikk', og jeg siger jo, det er mig, det *er* faktisk mig, mig, det er mig, det er mig, mig, det er mig, det er mig, mig, miiiiiiiggggggggg. (...)

De fleste vil nok genkende Paris Hilton, der ofte bruges som reference når snakken falder på celebrity-kultur.

Ovenstående uddrag illustrerer den desperation efter offentlig opmærksomhed som kvinden i LORT føler. Interessant er det hvordan frihed kobles med det at blive et kendt ansigt, fordi det ofte er nøjagtig det modsatte som er tilfældet. Også bemærkelsesværdigt er det, at kvinden ikke har noget specifikt hun vil være berømt for, ikke noget hun fortæller om i hvert fald, blot drømmen om at blive genkendt og elsket af folket, forestillingen om at styre sin egen skæbne og at "lykkes". Men hvad er det, som gør det så attraktivt at være kendt uden grund, kendt for berømmelsens skyld? En artikel fra videnskab.dk henviser til Axel Honneth's anerkendelses-begreb. De skriver: "Sociologen Axel Honneth diskuterer vigtigheden af anerkendelse, og i en vis forstand kan man sige, at mediernes massive dækning af kendte mennesker inden for både samfundsmæssige og kulturelle områder er en ydre form for

anerkendelse." (læs artiklen i dens helhed her: <http://videnskab.dk/kultur-samfund/derfor-er-kendte-mennesker-interessante>)

Men hvorfor er f.eks. reality-stjerner så interessante i offentlighedens øjne? De har intet særligt talent og sætter ikke nogen politisk eller samfundsmæssig dagsorden. Frank Furedi foreslår i en artikel i tidsskriftet *Society* i artiklen *Celebrity Culture* at udviklingen af celebrity-begrebet fra at omhandle nogen som er kendt for noget, til nogen som er kendt for intet andet end at "være på", handler om en stigende mistro til autoriteterne. Politikere og andre offentligt anerkendte embedsfolk har ikke længere befolkningens tillid i samme omfang som tidligere. Som mennesker har vi dog brug for autoriteter og fælles orienteringspunkter, derfor omgår vi problemet med denne manglende tillid, ved simpelthen at finde nye fælles holdepunkter: kendte ansigter. Det kan forklare, hvorfor det giver genlyd i folkemasserne, når en række af Hollywoods mest kendte skuespillere for eksempel går

CELEBRITY CULTURE is an essentially modern phenomenon that emerged amid such twentieth-century trends as urbanization and the rapid development of consumer culture. It was profoundly shaped by new technologies that make easily possible the mechanical reproduction of images and the extremely quick dissemination of images and information/News through such media as radio, cinema, television, and the Internet. (...) Celebrity culture is a symbiotic business relationship from which performers obtain wealth, honors, and social power in exchange for selling a sense of intimacy to audiences.

Hentet fra encyclopedia.com, en internettjeneste som henter artikler fra de store, anerkendte publicerede ordbøger, i dette tilfælde *Dictionary Of American History* fra 2003.

sammen om at lave en støtte-video til Barack Obamas genvalg.

Det er naivt at tro at der kan findes en simpel forklaring på celebrity-kulturens fremmarch. Det er et komplekst system af årsager og virkninger som gensidigt påvirker hinanden. Men at man ikke entydigt kan forklare hvordan og hvorfor det hænger sådan sammen, betyder ikke, at diskussionen ikke er vigtig at tage. I LORT får vi den personlige vinkel på problematikken. Det er ud fra denne vinkel at følgende arbejdsopgaver skal løses:

Forslag til arbejdsopgaver:

- Diskuter på dansk eller italiensk det syn på celebrity kulturen som LORT lægger for dagen. Hvad synes I om det? Er I enige? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Læs følgende artikler om celebrity kulturen som den ser ud i dag. Den ene er for: <http://www.theguardian.com/commentisfree/2014/jan/31/dont-despise-celebrity-culture-angelina-jolie>, den anden imod: <http://jyllands-posten.dk/ECE4515617/tomme-beroemtheder-buldrer-mest/>. Diskuter på baggrund af dette fordele og ulemper.
- Mediefag kan eventuelt udvide ved at diskutere de forskellige sociale mediers indvirkning på den måde berømtheder skabes på i dag. Fordele? Ulemper?
- Samfundsfag kan fokusere på de sociologiske aspekter af celebrity kulturen.

Medierne i den demokratiske proces

Når man taler om medier og berømmelse i Italien, så er det ikke til at komme udenom berømte og berygtede Silvio Berlusconi. Berlusconi, født 1936 i Milano, er tidligere italiensk regeringschef og ministerpræsident, ejer af fodboldklubben AC Milan samt en række italienske medier, mange-milliardær og Italiens rigeste mand. Berlusconi dannede sit eget parti, Forza Italia, tilbage i 1993, og har som den første italienske regeringschef siden 2. verdenskrig formået at holde sin regering samlet i mere end et år. Han har været regeringschef i foreløbig tre perioder fra 1994-1995, 2001-2006 og senest fra 2008-2011. Efter valget i 2006 måtte Berlusconi afgive posten som ministerpræsident til Romano Prodi. Romano Prodis regering måtte give op i 2008, og da Berlusconis højrekoalition vandt valget senere på året, blev han ministerpræsident for tredje gang.

Silvio Berlusconi (f. 1936)

Han er dog siden blevet indhentet af nogle af de utallige skandaler og anklager om skattesvig, korruption og køb af sex med mindreårige prostituerede som har prydet avisernes forsider i årevis. Gennem stort set hele sin regeringstid er Berlusconi blevet kritiseret for sin dobbeltrolle

som mediemagnat og politiker. Hans regeringstid har været præget af, at han har vedtaget en række love, som primært er kommet ham selv og hans kreds til gode - bl.a. fik han nedsat forældelsesfristen for søgsmål, som fik en stribe anklager rejst mod ham til at bortfalde. For os i Danmark kan det forekomme en gåde, at det italienske folk i flere omgange har genvalgt denne mand som landets leder. Kritiske røster peger på især én afgørende faktor: Silvio Berlusconi kontrollerer næsten alle medier i Italien. Han ejer flere af de store tv-stationer, og som regeringschef har han også kontrol med de statsejede stationer. Ud over sin næsten totale dominans på tv-området ejer Berlusconi en lang række aviser og blade. Således har han afgørende indflydelse på, hvad og ikke mindst *hvem* befolkningen ser på tv. Der er set eksempler på, at journalister er blevet fyret for at indtage en kritisk holdning til Berlusconi. Desuden er det vanskeligt for Berlusconi's politiske modstandere overhovedet at komme til orde. De italienske Berlusconi-ejede tv-stationer er fyldt med talkshows, quiz-shows og realityshows. Politiske programmer finder ikke megen sendetid på landets mest prominente kanaler. Hvorfor det er væsentligt hvad der vises på tv, får man en god fornemmelse af i dette uddrag af LORT:

(...) Mig? Nej, jeg skylder ikke nogen noget, jeg har kun mig selv at takke, for den jeg er, ja, det siger jeg til dem, og så fortæller jeg lidt om mig selv, fortæller om hvordan det har været, om hvordan det lykkedes for mig efter så mange års opofrelse og så giver jeg ligesom slip på mig selv, sådan her, foran mikrofonen, i et interview, som om det var en betroelse, ja, en betroelse der bliver sendt direkte, live, torsdag eftermiddag, omkring kl. 3, og dér ligger jeg, på en flot, grøn sofa, og min mor sidder derhjemme og ser mig og jeg taler, taler med ham den berømte unge mand, som er tv-vært, og ja, det er mit store øjeblik, og så vil han også høre om jeg har nogen råd til andre unge piger, som gerne vil ha' succes ligesom mig, og jeg fortæller meget velvilligt og det er, ja, sådan er det, og så fortæller jeg måske også om min far og om mit land og, I ved, mens jeg fortæller om min far og om dét jeg tror på, så kan det godt være at jeg kommer til at græde lidt, bare nogle enkelte tårer, men ægte og ærlige tårer, og så er det, han spørger mig, live, du holdt vist meget af din far, ikke sandt? og så hulker jeg lidt og de zoomer ind i et stort, flot close-up og så: Tak, siger han, vi stiller nu om til reklamerne og vil du med ned i min garderobe, spørger han så, og jeg, jo, jeg siger, ja, hvorfor ikke, og måske er der et lille akvarium i hans garderobe og efter nogle uger er vi allerede i ugebladene og det er godt, og det er, ja, sådan er det bare. Ja, og alt det her, det skal jeg gøre mig fortjent til, mig, mit store øjeblik, mine første skridt ind i den verden som tæller, i den verden som de små *underernærede gnomer* i deres røde skjorter byggede til os, til mig, og alle de andre, som gjorde modstand, som kæmpede for et frit land, ja, også dem, til ære for dem vil jeg blive en ny kvinde, blive fri og få succes og hvis de siger fed, så er det sådan det er, hvis det er sådan de vil have mig, tyk, fed, lasket, overvægtig, så er det sådan jeg er. (...)

Kvinden forestiller sig her, hvordan hun bliver interviewet i tv efter at have haft stor succes med den reklamefilm, hun skal til audition på. Hun laver selv koblingen mellem de små

underernærede gnomer i deres røde skjorter, som altså har skabt nationen, og som har kæmpet for et frit land og så til hendes tilværelse som en fri kvinde, der er blevet til "noget". Frihed handler ikke længere om politisk og økonomisk frihed til at leve det liv man ønsker, men om friheden til at blive set i de rigtige ugeblade, med de rigtige mennesker. Den tidligere politiske og sociale kamp er blevet forvandlet til en personlig stræben efter individuel anerkendelse. Kun sådan bliver man "noget".

Denne politiske kommenteren kan ligge i baghovedet, når følgende arbejdsopgaver løses:

Forslag til arbejdsopgaver

Diskuter følgende punkter på dansk eller italiensk:

- I Italien ejer Berlusconi en stor del af de kommercielle kanaler. Da han sad som ministerpræsident, skulle han også udpege chefen for RAI, Italiens store public service station. I Danmark har vi også en statsejet public service station, DR. Hvorledes adskiller det danske mediebillede sig fra det italienske?
- At der ikke er en enkelt mand som ejer de større danske nyhedsmedier er ikke ensbetydende med, at der ikke er store politiske og kommercielle interesser involveret i det danske mediebillede. Med denne medieavis fra Politiken til undervisningsbrug, kan man få et overblik over de store mediekoncerner og på hvilke nyhedsmedier de slår deres folder: http://www.trane.dk/undervisnavi/medier_samlet_skaerm.pdf - se artiklen på side 6. Hvad betyder det for mediebilledet, at mange aviser og tv-/radiostationer kontrolleres af store mediekoncerner?
- Er situationen i Italien vigtig for resten af Europa? Hvorfor? Hvorfor ikke?
- Læs eventuelt følgende artikel som forsøger at forklare, hvorfor Italien tolererer Berlusconi: <http://www.information.dk/479665>. Herhjemme ser vi også stadig flere reality- og celebrity-shows på tv. Tror I Danmark vil udvikle sig i samme retning som Italien med tiden?
- Hvis der er mulighed for det, kan det også anbefales at se dokumentaren *Videocracy* (2009) af Erik Gandini.

Kilder:

Hans Henrik Holm, *Mediemagt hjælper - i Italien*: <http://domsrv01.dmjx.dk/appl/djh/blogs/mediebrokker.nsf/dx/mediemagt-hj%C3%A6lper---i-italien.htm>

Mads Frese, *Da Italien begyndte at overhale i bakgear*: <http://www.information.dk/479665>

Den Store Danske om Silvio Berlusconi: http://www.denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Italien_og_Malta/Italien_efter_1922/Silvio_Berlusconi

Medier - en undervisningsavis, Politiken og Gyldendal, 2006.

Kvinden på billedet – billedet af kvinden.

Mara Carfagna (1975-), minister for ligestilling 2008-2011. Tidligere showgirl og pornostjerne.

Et tredje centralt tema i stykket LORT er forholdet mellem mand og kvinde. Et forhold, som også er til debat i Italien. Selvom de italienske kvinder tilbage i 1970'erne vandt nogle rettigheder, som f.eks. retten til abort og til skilsmisse, har det stået mere eller mindre stille på ligestillingsfronten siden begyndelsen af 1980'erne. Startskuddet på denne stilstand tilskrives af mange et af Berlusconi's quizshows, hvor en husmor smed en beklædningsgenstand for hvert rigtigt svar, hvilket resulterede i en meget langstrakt striptease-seance. Siden da har kvinder i stadig større grad indtaget en rolle som passiv, dekorativ medvært eller en såkaldt Veline, en letpåkledt dansepige der fungerer som intermezzo i talk- og quiz-shows. Og rollen som showgirl kan for nogle kvinder være nøglen til en lovende fremtid. Under Berlusconi's sidste valgperiode hed landets ligestillingsminister f.eks. Mara Carfagna - Carfagna har en fortid som

netop showgirl og pornostjerne og havde ingen umiddelbare forudsætninger for at bestride jobbet.

I LORT berører kvinden også spørgsmålet om udseende og magt:

(...) Og lige dér sænker jeg blikket igen, så snøfter jeg lidt, og så laver jeg en *enestående* pause og siger til ham, at reklamer er hele mit liv og at jeg har ventet på dette øjeblik lige siden jeg var barn og han ser på mig, han ser lidt mere på mig, og så går han og så sidder jeg dér, alene, i en garage, i mørket, og jeg er helt sikker på, at de gør det her for at sætte mig på en prøve, for selvfølgelig har de set at jeg er lille og at jeg har det her problem med mine lår, men på trods af alt det har jeg talent, og derfor, selvom det er mørkt, så bliver jeg siddende, foran tv-kameraerne, og hvis det er nødvendigt, så bliver jeg her hele natten, jeg sover her, og mens jeg sidder der i mørket, i garagen, så er det som om der er nogen der ler hånligt og siger se lige, ha, ha, prøv at se et lortefoto hun har fået taget, ha, ha, se hendes fede, fiske-lår, hun ligner en tun, ha, ha, en tun, en tunfisk, siger den anden, ja, en stor, fed tun eller en havfrue, som min far sagde, med store, fede havfrueben, ha, ha, men helt klart et godt knald, *ehh la mia bambina?*, siger den første, ja, hvorfor ikke, siger den anden, så længe hun stadig trækker vejret, ha, ha, så længe

hun trækker vejret, ha, ha, god joke, ha ha, hvor sjovt, ja, ja, et hurtigt knald, ha, ha, ha, åh Gud, det er lige til at dø af grin over, ha, ha, men *jeg* griner ikke, jeg bliver dér, og jeg gør modstand, for det er hovedvokalmasken og så i et crescendo, som indstillet på at myrde for dette, for at få succes

er at *æde* dem, de pikke, at gå hen til dem og med tænderne flænse dem i småstykker, deres pikke, de tos pikke og alle dem der bestemmer i fjernsynets pikke, hele landets, familiens, nationens pikke, ja, for kun på den måde, hvis jeg æder dem, med tænderne flænser dem i småstykker og fjerner dem for evigt og skider dem ud af røven når de engang er spist, deres pikke, kun sådan bliver jeg fri, fri til at være en ny kvinde og endelig leve det liv som jeg vil leve, og så bliver jeg respekteret som en kvinde *med nosser*, sådan en der leder en virksomhed eller et tv-program og går til fodboldkampe og taler om træneren eller om offside og hver aften er der en der venter på mig med sin motorcykel, og jeg siger, nej, det er mig der kører motorcyklen, og jeg giver tilladelse til at man bruger mit ansigt på forsiden af ugebladene og min forlovede synes ikke jeg har problemer med hovedet, og når han går til frisør, så komplimenterer de ham for hans kæreste og jeg bliver høj og der er ingen problemer mere, der er kun kaliffer, som tager mig ud på krydstogt og som kysser mig i nakken og som sætter mig op på knæet ligesom min far og hvis det skulle ske, at jeg en dag står i kø, i supermarkedet, og dem der står ved kassen genkender mig og hiver mig i håret og siger, se engang, er du ikke hende dér fra, altså, hende fra den der, hende der ja, hende der, ikk', og jeg siger jo, det er mig, det *er* faktisk mig, mig, det er mig, det er mig, mig, det er mig, det er mig, miiaiiiggggggggg.

Det er denne frustration over uligevægten mellem mænd og kvinder, som kommer til udtryk i LORT. Et væsentligt bidrag til denne uligevægt kommer fra én mand, nemlig tidligere ministerpræsident og mediemogul Silvio Berlusconi. Som indehaver af størstedelen af de kommercielt ejede tv-kanaler har han adgang til opmærksomheden fra en meget stor del af den italienske befolkning. 70 procent af italienere angiver tv som deres primære nyhedskilde. Billedets magt og dens suggestive styrke lader sig ikke fornægte. Vil man på tv må man være ung, køn og forberedt på at optræde letpåkledt. Nyhedsnetværket SBS Dateline har lavet en reportage fra Berlusconis Italien, som omhandler netop kvindernes stilling i det italienske samfund, som kan ses her:

<https://www.youtube.com/watch?v=nDuUJ6elgaA>

Nogle vil også mene at Berlusconi som rollemodel for den italienske befolkning er med til at forværre kvindernes stilling, idet han omgiver sig med bunkevis af unge, attraktive kvinder og kommenterer sine kvindelige kollegaer i både politik og i forretningslivet, ikke på deres evner, men på deres udseende. Da hans plan om at opstille smukke, unge kvinder som kandidater til Europakommissionen mødte kritik, har han således responderet at det da var bedre at sende disse "kultiverede og velforberedte" kandidater end de "ildelugtende og dårligt klædte" alternativer fra de andre partier.

Men kan billeder på tv og en mands gøren og laden virkelig påvirke et helt lands kvinder? Se forestillingen LORT og løs derefter følgende arbejdsopgaver:

Forslag til arbejdsopgaver

- Diskuter i grupper eller i plenum forestillingen LORT. Hvilket budskab i forhold til ligestilling synes I LORT forsøger at give? Hvilke andre budskaber?
- Hvordan portrætteres kvinden i LORT? Hvordan portrætteres andre kvinder? Og mænd?
- Ville kvinders status i samfundet ændres, hvis deres rolle på tv blev ændret? Hvorfor/hvorfor ikke? Hvor starter ligestillingen? I medierne? I hjemmet? Andre steder?

Kilder:

Louise Graa Christensen, *Oprør mod brugen af kvinder som dekoration i TV*, Kristeligt Dagblad: <http://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/opr%C3%B8r-mod-brugen-af-kvinder-som-dekoration-i-tv>

BBC NEWS, Berlusconi quotes: <http://www.bbc.com/news/world-europe-15642201>

Eloisa Morra Puccaco, *Combating Berlusconi's Vision of Women: Italian Feminism 2.0*: <http://thewip.net/2010/11/16/combating-berlusconis-vision-of-women-italian-feminism-2-0/>

SBS Dateline: <https://www.youtube.com/watch?v=nDuUJ6elgaA>